1878. X. évfolyam. 98. szám. Hétfő, május 20.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz minden közlemény: FŐ-PIACZ, VERESEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok útján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött közlatok nem tétetnek tekintetbe. — Ugyanúgy közlatok nem adatnak vissza.

Ébredj álmaidból!

— Helyi érdek. —

(**) A köztörvényhatósági bizottsági tagok választása — a törvényes számban — küszöbön van Debreczenben is.

Korunk romlottsága, uralkodó politikánk önzősége annyira vitte már a dolgot e téren is, hogy — nem átalnak ma már a legtöbben ez ügyből „pártkérdés“-t csinálni.

Gyüléseznek nyakra-főre a kormánypártiak, hogy „saját teremtményeiket“ vigyék a „városi képviselői“ méltóságra. Nem vitatjuk el nemcsak egy pártnak, hanem 10—20, vagy bár hány embernek is jogosultságát arra nézve, hogy közérdekü dolgokban összejövetelt tartson, még akkor is, ha Tisza Kálmán áztatott kancsukával őrködik a gyülekezési jog megszoritása felett: de igenis sajnos tüneménynek látjuk azt, midőn annyira visszük a dolgot, hogy ott is pártszempontok szerint itélünk, a hol városi, tehát helyi érdekből kellene az ügyeket mérlegelni.

De már megvan. Mi csak a tényekkel számolhatunk. Nem egyes emberek hibája, hanem a korszellem ferde irányának következménye ez.

Hadd menjen a maga pályáján. Talán majd — megbotlik valahol.

*

A függetlenségi körben tegnap — nem hivatalos szinezettel ugyan, hanem csak barátságos eszmecsere közt — többen megbeszélgették e kérdést.

A szabadelvü párt szintén, bár hivatalos jelleggel, gyüléskezett tegnap e tárgyban.

Örömmel jelezhetjük, — ha jól értesültünk, — hogy az értelmes polgárság körében mindkét helyen azon egészséges nézet nyert kifejezést, hogy a városi bizottságba lehetőleg oly egyének választassanak, a kik nemcsak személyileg, hanem vagyonilag is érdekelve vannak a városnagyági érdekei felett minél inkább őrködni.

Ebben csak az az örvendetes, hogy maga a polgárság belátta, mikép a pártkérdést számüzni kell a város ügyei körüli eljárásból.

Felhangzott az óhaj tekintélyes polgártársunk ajkáról a szabadelvü pártban is. Bár eredménytelenül a jelöltetésre nézve. De a függetlenségi körben irányadó eszme gyanánt, határozatilag kimondatott, hogy a bizottsági tagok választásánál pártszempontok nem jönnek tekintetbe.

Helyesen. Itt mindnyájunknak csak egy jelszavunk lehet: — a város érdeke minden előtt!

*

Ugyde nem elég az üdvösségre, hogy a legszentebb elveket hangoztatjuk a zárt falak között. Érvényt kell azoknak szerezni az életben is.

Szégyen reánk, midőn 100 választó közül alig 20—30 egyén él e legszebb polgári jogával, s szavazatát közönyösségből otthon tartja. Pedig azután, midőn akarata ellenére történik valami, a zugolódás hangján vádol mindenkit. Csak önmagát nem.

Félre tehát a közönnyel! Éljen minden polgár szavazati jogával e hó 31-én a városi bizottsági tagok választásánál.

A közöny megöl.

Polgárság! Ébredj álmaidból!

— **A 80 milliós bankadósság** tárgyában a ház elé terjesztett törvényjavaslat a következő egyezménynek az osztrák miniszteriummal való megkötésére hatalmazza fel a kormányt: „1. §. Az osztrák-magyar bank évi tiszta jövedelméből a bank alapszabályai 102-ik cikke értelmében a magyar korona országai, illetőleg a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok javára eső rész az osztrák-magyar bank szabadalmának tartama alatt évről-évre az 1863. évi január 10-én kötött egyezményből származó 80 millió osztrák forint kölcsön törlesztésére forditandó, és ezen tartozásból leirandó. — 2. §. A magyar korona országai a 80 millió osztrák forintnyi adósság azon részének törlesztéséhez, a mely az osztrák-magyar bank szabadalma lejártával még törlesztetlenül fennmarad, oly módon járulnak, hogy a 80 millió osztrák forintnyi adósság törlesztetlenül fennmaradt része 30 százalékának megfelelő összeget 50 egyenlő évi részletben kamat nélkül fogják a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok részére lefizetni.

— **Az országgyülés munka rendje**. A kormány a kiegyezési s költségvetési provisorium iránti törvényjavaslatok után — ha lehet, még a delegátiók összeülése előtt — a quota és restutio kérdést is elintéztetni óhajtja a képviselőház által. A delegátiók egybeülésekor a ház pünkösd utánig elnapzlja üléseit. A ház egyik közelebbi ülésében a quota-deputatio beterjeszti jelentéseit, a 80 milliós bankadósság iránt azon kéréssel, hogy az a bankügyi bizottsághoz utasitassék, mely előtt még elintézetlenül fekszik a kormánynak ez adósságra vonatkozó törvényjavaslata. Ez alkalommal a kormány kijelentendi, hogy előbbi törvényjavaslatát visszavonja, s az ismeretes ujabb megállapodásokat tartalmazó más törvényjavaslatot nyujt be.

— **Délszláv lapok** azon hirt terjesztik, hogy Bosniából most már törökök is kezdenek Horvátországba átszökdösni s kérik a horvát kormányt, „vegye őket védszárnyai alá“ Ez nagyon természetes dolog. A hol dolog nélkül, mások kegyelmén megélhetnek a naplopók, a hol büntetlenül rabolhatnak, oda tömegesen özönlik a nép. Hogy azok az állitólagos török menekülök, nem szinte jarát képezik az ozman társadalomnak, nagyon valószinünek tartjuk. S ha Andrássy gróf a milliókat még tovább is szavaztatja a rendégtartásra, még több menekülthöz lesz szerencsénk.

— **BUDAPESTI HIREK.** A pestmegyei evang. esperesség f. hó 21-én 22-én tartja tavaszi közgyülését az ev. egyház tanácstermében. **A müegyetemi** gépész-mérnök polgárai kirándulásra mennek a jövő hó közepén. **A corsón** egy megvadult ló több embert életveszélyesen megsebesitett, kik közül már kettő meghalt. **Az ügyvéd-jelöltek** tavaszi majálisa julius elsején fog megtartatni. **A nemzeti** szinháznak ünnepe volt, Shakspere örök becsü müvét Lear királyt adták elő. A czimszerepét E. Kovács Gyula adta, oszthatlan tetszés között. **A bölcsészet-hallgatók** segélyző egyesületéhez ez év máj. 18-áig begyült 270 frt. készpénzben s mintegy 100 darab könyv.

Történelmi csarnok.

A főiskolai tüzoltó egylet.

(Tizenkilenczedik közlemény.)

A két bot ismertetésére nézve azoknak, kik még ezt nem láthatták szükségesnek tartom annak miként jét leirni: alakja hasonlit egy közönséges bothoz, arányosan vastagodván bunkója felé. Hosszusága a nagynak 170. centimeter, a kicsinek pedig 150. cm. Nehézsége a nagynak 8 klgr. az utóbbinak pedig 7. klgr. azonban vékonyabb végén fogva — a nehézkedés törvénye szerint — a ki a nagybotot felemeli 1 mázsa 50 fontot emel fel; a a kicsié sem sokban különbözik ettől. — Ily sulyos levén azon eszköz, melynek felemelése, a tüzoltóvá lehetésnek szükségképeni feltétele, ahoz meglehetős gyakorlat, és erő kivántatik; különben is az erőskar elengedhetlen feltétele egy oly egyénnél, ki akár a machina huzás, akár a bontószerek kezelésével bizatik meg.

A botoknak czélszerüségét bebizonyitá a hosszas gyakorlat: és mégis voltak idők midőn ezeknek tüzhöz vitele a tanárkar által be tiltatott, azonban, hogy ezek még sem hiányoztak egy tüztől sem, arról kezeskedem jegyzőkönyvünk alapján.

Nézetem szerint nem lesz felesleges, ha felemlitem azon egyének neveit, kik e diszes hivatalt koronkint viselték: 1851 nb. Oláh Ferencz, kb. Kémeri Imre, 1852 nb. Dézsi Lajos, kb. Kovács András majd Szabó János; 1853 nb. Szabó János, kb. Bakonyi György; 1854 nb. Fécsi József, kb. Horváth Endre; 1855 nb. Sziládi Áron, kb. Császi Bálint; 1856 nb. Császi Bálint, majd Torma Sándor, kb. Torma Sándor, majd Gavallér Károly; 1857 nb. Gavallér Károly, kb. Soltész János; 1858 nb. Soltész János, kb. Nagy Lajos mint szinte 1859-ben is: 1860 nb. Nagy Lajos, kb. Dede Lajos; 1861 nb. Dede Lajos, kb. Szilágyi Boldizsár; 1862 nb. Melegh Gyula, kb. Szikszai József; 1863 nb. Szikszai József, kb. Bagosi Károly: 1864 nb. Melegh Albert, kb. Berki József, mint szinte 1865-ben is; 1866 nb. Bethlen Zsigmond, kb. Tordai Gábor; 1867 nb. Tordai Gábor, kb. Csiha Márton; 1868 nb. Tóth Lajos, kb. Szabó Gábor; 1869 nb. Tóth Miklós, kb. Parragh József; 1870 nb. Szabó Károly, kb. Varga Károly; 1871 nb. Mező Ferencz majd Vitályos Béla, kb. Varga Károly; 1872 nb. Varga Károly, kb. Nádudvary Lajos; 1873 nb. Urházy Lajos, kb. Peti Lőrincz; 1874 nb. Bereghszászi Albert, kb. Dombi Lajos, majd Bányai Lajos; 1876 nb. Bányai Lajos, kb. Vadai Sándor: 1876 nb. Bányai Lajos majd Nagy János, kb. Nagy János majd Páll Lajos; 1877 nb. Tegze László, kb Mátéffy Ferencz, mint szinte a jelen 1878-ik évben is.

A tüzoltó egylet ugy nevezett bontó osztálya csak a két botos által volt képviselve egész 1855-ig, a midőn polgármester Csorba János a tüzoltásnál czélszerünek látszó fejszéket és pedig kettőt küld át egyletünknek; azonban mivel ezen fejszéknek használata a városi tanács, és a tanárkar bele nyugvása folytán oda lett volna irányozva, hogy a két bot, mint egyleti eszköz használaton kivül helyeztessék, egylet ragaszkodva az ősi jelvényekhez, csak hallgatólagosan fogadta el az ajándékozott eszközöket, ezeket nyugalomba is teszi egész 1859-ig, a midőn az mint külön hivatalt állittatott fel, meghagyatván a két bot is régi fényében, ugyanekkor első izben a fejszék kezelőivé: Bereghszászi N. Sándor és Kaszonyi Lajos választatnak, mely előbbi a tüznél való munkálkodásának lett áldozatává.

(Folyt. köv.)

Kovács Sebestyén Endre.

A tudományos világnak gyásza van. Nemcsak hazánk, hanem az egész Európa egyik legjelesebb belgyógyásza halt meg. Ritka egyénnek adatott a természettől, azon végtelen nagytehetség, mi neki, szakmájában kiváló osztályrésze volt. A boldogult Nógrádmegyében született. Tanult 8 évig Debreczenben is. Az orvosi pályára adván magát, csakhamar a jobbak jobbika lett kortársai felett. Több bel- és külföldi tudóstársaság tagjává még ifju korában választatott meg. A boldogult drégely-palánki ref. egyházmegye gondnoka is volt, s e téren is kiváló érdemeket vivott ki magának. Temetése tegnap ment véghez a legmélyebb gyász között. A tudomány, az egyház, benne egy kipótolhatlan tagot vesztett el. Béke a nagy ember poraira!

A ZSIDÓ TÖRTÉNELEMBŐL.

— XIV. század. —

A keresztyének által Jehuda ellen végbez vitt üldözések leirásánál bevezetésül Petrarca müveiből nehány szót kell idéznem. (Epistolae sine titulo. Nr. 10.)

„Az igazság a pápa udvaránál őrültségnek, a szemérem pedig csak guny tárgyának tartatik. Mennél pajzánabb, mennél elvetemedettebb a lelkész jellemére nézve, annál inkább tarthat igényt magasabb rangra s dicsőségre. Ily csekélységekről, mint: nőrablás, paráznaság és vérfertőztetés, nem is szólok; arról sem akarok beszélni, hogy ha a nők a papok által elraboltatnak és ha e miatt a férj felszólalni merészel, számüzetésbe küldetik; hanem azt mégis az emberiség legnagyobb gyalázatának tartom, hogy ha férfiak kényszerittetnek teherbe ejtett nejeiket háznúknál elfogadni s a szülés után azokat ismét a csábitóhoz visszavezetni. Mindezt saját szememmel láttam s tapasztaltam. A nép előtt e dolgok ismeretesek, s csak undor és félelem némitja el a hivőket.

Clamengi Miklós püspök (Tom. 1. cap. 20, 20.) még több epével jellemzi az akkoriban élő papokat: „Minden ballépés, bün és vétek pénzért megbocsáttatik és megsemmisittetik. A püspökök ép oly tudatlanok, mint a papok, nagyrarágyók, paráznák,“ stb.

A 14-dik században élő lelkészek szemtelensége a nők elcsábitásának mesterségében oly nagy mérvü volt, hogy a legtöbb város csak oly lelkészt vállalt el, a kinek saját ágyasai valának. Az apácza-zárdákról a nép csak oly megvetőleg beszélt, mint a kéjházakról. Hát a zsidó papok jelleme milyen lehetett akkoriban? A zsidó lelkész díj nélkül működött, idejét a tudománynak és isteni szolgálatnak szentelte; Akiba és Hilel mintaképen szegényesen éltek és egyszerü ruházatban jártak. A rabbi önzetlen magaviselete és a zsidó nép jámbor életmódja szálka volt a keresztyény papok szemében; nem csoda tehát, hogy a papság minden alkalmat felhasznált a szelid erkölcsü, de elátkozott zsidónépet, a hol csak lehetett, üldözni s kebeléből kipusztitani. Mindenki előtt ismeretes azon mese, hogy a bének országában az éplábu embert sántának gunyolták Ez vala szintén osztályrésze Izrael népének a 14-dik században. Igy történt Németország Nördling városában, nem is tudni mily okból, hogy az egész város zsidó lakossága 1384-ben legyilkoltatott; Augsburgban pedig bebörtönöztettek és mindaddig fogságban tartattak, mignem 20,000 frt váltságdijt fizettek. A németországi rabbinusok és elöljárók a veszedelemnek gátat vetni akarván, 1386-ban zsinatot tartottak Weiszenfels városában. A szászországi fejedelemtől utlevéllel ellátva, az odavaló zsidók semmi veszélytől sem tartottak. Daczára ennek ujokban rablólovagok által megtámadtatván, kifosztattak és csak 5000 garas váltságdij mellett nyerhették vissza szabadságukat. A hazatérők panaszt emeltek a fejedelemnél, ki is a rablólovagokat itélőszéke elé idézé. Egy lovag minden mentegetés helyett igy szólalt fel: „Távol legyen tőlünk, hogy mi a fejedelmi méltóság ellen kikelni akartunk volna. Én részemről csak azt hiszem, hogy nem méltányos keresztyén fejedelemtől a keresztyénség ellenségeit védeni, és ezennel nyiltan kimondom, hogy akárhol s akármikor fogok ilyenekkel találkozni, keresztyéni kötelességemnek tartandom, azokat üldözni s bántalmazni“ A vádlottak ezen mentő beszédre szabadon bocsáttattak és a kirabolt zsidók gunyosan visszautasittattak.

MAJÁLIS.

— Az athletikai klubb a lövészegylet vigalma. —

Debreczen, máj. 20.

Örömünnep. A nagy erdőn. Szép idő. Gyönyörü leánykoszoru. Diszes ifju sereg.

E néhány szóban elmondtuk, hogy milyen volt tegnap az athletikai klubb és lövészegylet társulva tartott majálisa?

De hiszen oly kellemes emlékü az, hogy jól esik egyetmást emlékezetben tartani az egyes részletekből is. Gyönyörrel, élvezettel tekintettünk mindenfelé.

A természet templomában voltunk.

*

Korán délelőtt megkezdettek a löveldében a lövések. A fegyverek durranását a lombos erdő éléuken visszhangozta.

Az athleták közül is többen kint voltak, hárman diszes, csinos egyenruhában.

Igen szép volt már ekkor a lövölde előtti tér. Paradicsomi szinezet látszott azon. De mégis rideg volt. Mert hiányoztak onnan az — angyalok.

*

Mielőtt azonban őket vártuk volna: áldoznunk kellett az anyagelviség istenének is.

Ebédeltünk. 5 tál étel egy frtért. 43-an élveztük az együttlét örömét. Vegyes, de jó társaság. Az ünneplők ügyéért lelkesült mindenki.

Még az sem tünt fel nagyon, hogy egy körben olykor — németül társalogtak. Mert hiszen onnan indult meg az eszme, mely érdekes beszélgetésre adott alkalmat.

Örvényi Vilmos emelt először poharat, éltetvén a lövészegylet elnökét: Komlóssy Lajost, s azután Ferenczy Elket, az athletikai elnökét. Ferenczy Elek folyékony nyelven és lelkesült beszédben a távol levő Varga Lajost köszönté fel. Komlóssy Lajos az athletákkal való testvéresülésért emel pohárt. Orvényi ismét Fischer Nandort élteté. Jóna Dániel is beszélt.

Halljuk!

*

Ő nem ugy élteti az athletákat, mint a kik csak e mai nap vigalmára társultak a lövészekkel. Ez előtte nem bir becscsel. Hanem igenis óhajtja a két egylet közötti őszinte testvéresülést. Sőt társadalmi, s egyleti életünk emelése érdekében szükségesnek látná, hogy **a torna, athleta és lövész-egylet egyesüljön**. Különben is feladatuk és czéljuk összevág.

Nagyszerü eszme. Eletre való gondolat. S valóban, ha a három egylet vezérei helyesen fogják fel társulati érdekeiket: nem hagyják ezt elaludni.

Tettre fel!

*

Ebédután az elégedett arczokról lehetett leolvasni a diseséretet — Fehér vendéglősre.

Oláh Józsi zenekara lelkesen kezelte a „száraztat,“ s a jó kedélyhangulat felelesztésében övé az oroszlánrész.

Azután ment ki-ki élvezni a — szabad levegőt.

*

Most következett csak a java. Az erdő éléuküt. Kocsi kocsi után robogott. A természet remekei: a szép lányok csoportosultak.

De hagyjuk őket egy időre. Az athleták álltak a küzdtéren, a dalias termetü Ferenczy Elek elnöklete alatt.

Az athleták kitettek magukért. Egytől-egyig derék fiuk.

Majd kihirdettetett a diszlövészet eredménye is.

Dijat nyertek: Legjobb mélylövéssel: Pajer József 2 db. aranyat, Jóna Dániel 1 db. aranyat, Barcsay Miklós 2 db. 2 frtos tallért, Veszter István 1 db. 2 frtos tallért, Jóna Sámuel 1 db. 1 frtos tallért. Legtöbb körlövéssel: Pajer József 21 körrel 2 db. aranyat, Borsos Ferencz 15 körrel 1 db. aranyat, Veszter István, 15 körrel 2 db. 2 frtos tallért, Jóna Sámuel 14 körrel 1

Emlékezés Budavár bevételére.

(1849. május 19.)

Az volt a nap; csodáknak napja:
Eljött e hon aprója, nagyja,
Bevenni régi Budavárt.
Miként egykor a dicső ősök,
Ugy indultak el lelkes hősök,
A harczvágy nem ismert határt.

Az volt a nap; csodáknak napja:
Regél erről fiának apja,
Mig Buda áll s a magyar él.
„Szabadságért“ dörgé sok száz szó,
S fennlengett a nemzeti zászló;
Miként a sas, ha szárnyra kél.

Az volt a nap; csodáknak napja:
Mikor csengett-bongott a szablya;
Ágyuk dörgtek s pergett a dob.
Fel sem vették a bősz halált ott,
Talán az ős idő sa' látott —
Sérget, mely lett volna nagyobb!

Az volt a nap; csodáknak napja:
Emléke a szivet meghatja;
A honvéd hirre itt juta.
Kusztak, miként babér s iszalag,
Mig megteltek mind-mind a falak;
Mig miénk lett ismét Buda.

Az volt a nap; csodáknak napja;
Jövőnek a jelen meghagyja —
Megülni e csütörtököt*)
Melyen, most harminczad éve,
Az a dicsőség meg lett téve,
Hogy elüzték az ördögöt.

V—ki B.

*) Épen áldozó csütörtökön kezdetett a vivás. V.

TELEKI MIHÁLY ÉS TISZA KÁLMÁN.

Régi igazság, hogy a történelem gyakran ismétli magát Ezt az igazságot azonban ekkatasabbul nem bizonyitja be egy analogia sem, mint Teleki Mihály és Tisza Kálmán analogiája.

Erdély önállóságát Teleki Mihály temette el.

Magyarországnak 1867-ben kivivott alkotmányossága pedig Tisza Kálmán uralkodása alatt oda jutott, hogy nem kell azt féltenünk többé az absolutismustól.

Nem kell féltenünk többé, mert soha az absolutismusnak sikerültebb, és tetszetősebb formája nem volt, mint a Tisza Kálmán jelenlegi alkotmányossága.

Mert hol van az absolutismus, melylyel szemben a nemzet akarata oly semmiség volna, mint a mily semmiség a nemzet akarata Tisza Kálmán alkotmányos akaratával szemben?

Hol van az az absolutismus, mely képes lenne a nemzetet oly mértékben kényszeriteni arra, hogy lemondjon jogáról, mint a hogy Tisza Kálmán alkotmányos uralkodása alatt ezekről lemond a nemzet — önként?

Hol van az az absolutismus, mely képes lenne ugy orránál fogva hurczolni a nemzetet, mint az alkotmányos Tisza Kálmán?

Hol van az az absolutismus, mely oly büntetlenül jutalmazná meg a nemzetámitást a nyilt hazugságot, és a politikai szemérmetlenséget, mint Tisza Kálmán alkotmányossága?

* * *

Nincs sehol!

Absolutismust már láttunk, mely a birkát oroszlánná ingerelte.

De absolutismust, mely az oroszlánból birkát csináljon, csak azóta ismerünk, mióta kormányon ül Tisza Kálmán.

Mióta Tisza Kálmán uralkodik, azóta el van döntve, hogy Magyarországon nem a parlament többsége csinálja a kormányt: hanem a kormány csinálja a parlamenti többséget.

Kell-e ennél sikerültebb absolutismus?

S lehet-e tetszősebb formája az absolutismusnak, mint az, melyhez ezenfelül a nemzet még ragaszkodik is, sőt fél, hogy — elveszti!

Óh! bölcs és büszke magyar!

* * *

Tehát Erdély önállóságát Teleki Mihály temette el.

Teleki Mihály pedig — anyai ágról — Tisza Kálmánnak egyik őse volt.

Ezért modtuk, hogy: soha végzetesebben nem olvadt össze két vér, mint a Teleki és Tiszavér.

Tekintsünk vissza a multba. Nézzük végig Teleki Mihály politikai életét, vonjuk le abból Teleki Mihály státusférfiui egyéniségét és megdöbbenve fogjuk tapasztalni, hogy Erdély sirásójának élete és politikai egyénisége, teljesen azonos a Tisza Kálmánéval. Megdöbbenve fogjuk érezni, hogy Teleki Mihály életében egy profécziát hagyott ránk a mult, — egy profécziát, mely eddig Tisza Kálmánban teljesedett. Jaj nékünk, ha továbbra is teljesedni fog!

(Folyt. köv.)

db. 2 frtos tallért, Jóna Dániel 14½ körrel 1 db. 1 frtos tallért.

*

De nézzünk szét az angyali táborban. Zöld erdőben, nemzeti lobogókkal diszitett kies térségen — magyar lány! Melyik szunnyadó keblet ne gyulasztaná ez lángra?

Sokan voltak. Ki volt dicsőbb, melyik a szebb? — Ki tudná megmondani?

Hát még mikor a táncz megkezdetett! Ferenczy Elek volt az első gavallér. Utána aztán többen. A csárdást járták.

„Ki-ki a maga párjával.“

Mint hógörgeteg, nőttön nőtt a gyönyörü tánczos koszoru. Bizony, annyi szép láttára, nem csoda, ha — „eloszlik a tél vad fagya, kis ibolya kelyhéről.“

*

Különösen feltünt Csanády Ödön kedves leányai: **Csanády Ilona, Piroska, Margit** kisasszonyok. A nemesen egyszerü öltözékkel hóditottak. Példányképül állithatjuk fel őket, a kik megmutatták, hogy a természetadta szépség s az igazi lelki müveltség nem szorul arra, hogy a napi életü divat gőgrongyai által emeltessék. Utánok az egyszerü öltözetért a szép **Brukner növéreket**, továbbá a lelki és testi bájakban egyiránt gazdag **Nánási Erzsike** k. a.-t kell kiemelnünk.

Szintén ezen kitüntetésben kell részesitenünk a kedves **Marjalaki növéreket**, valamint **Geréby Irma** és **Ilka**, továbbá **Makó Ilka** és **Barcsay Mari** kisasszonyokat. Nem a szokásos udvariasság, vagy talán a hizelegni akarás vágya emelteti ki velünk az emlitett derék leányokat. Meggyőződésből emeljük az izléses egyszerüséget. Bennünket a nemes egyszerüség elve tart meghóditottan, lekötve.

A valódi szép: egyszerü. A cziczomázott csak — czifra.

*

Egyébiránt, általában véve elmondhatjuk, hogy szépeink hajolnak az egyszerüség felé. Csak imitt-amott csillámlik ki egy kis — keresett cziczoma.

Talán ennek kedveért viszik még nálunk is nyilvános helyre némelyek — a frakkot?

*

Tudósitónk eme szép csokrot kötötte az ott jelenlevő gyönyörü **virágokból**: Budaházy Anna, Brukner Ida, és Karolin, Fráter Erzsike, Gizella, Csanády Ilona, Piroska, Margit, Béressy Ilona, Gizella, Farkas Viola, Steinfeld Etel, Dézsi növérek, Fodor Eszti, Deseffy Ilona, Zoltán Anna, Áron Ilona, Mészáros Erzsike, Barcsay Mari, Halmágyi Lilla, Telegdy Szeréna, Brunner Róza, Hutflész Katalin, Balázsy Biri, Ilka, Dragota Margit, Makó Ilka, Balogh Ilona, Piroska, Fáy Mariska, Szepessy Gizella, Marjalaky növérek, Hoffman Vilma, Bayler Anna, Ujhelyi Margit, Székely Eliz, Geréby Irma, Zagyva Janka, Göltl Ilona, Bernát Margit.

Az ifjuság teljes pompájában ragyogott. Ki ne imádná az istent — ily remek teremtményeiben?!

*

A francziát 30 pár táncolta. Oláh Józsi huzta. Általános jó kedv mindvégig.

Bizony nem bánta volna meg senki, hogy — ha ez az éjszaka három hétig tartana. . . .

— **VIDÉKI HIREK. A vargyasi** erdőben farkasok garázdálkodtak. A napokban hajtóvadászat is volt ellenük, mely alkalommal 8 farkas ejtetett el. **Palánkon** egy kocsis azon való bujában, hogy a dohány nagyon megdrágult, felkötötte magát. **Kis Megyeren** 300 darab disznó veszett el. Valamennyit egy dühödt eb marta meg. **Egy szatmári** bátor menyecske, a házapadlásán lopni akaró tolvajt elfogta. **Erdélyben** sok olyan egyén jár, kikről pláne az oláhok azt hiszik, hogy muszka küldöttek. Jó lesz vigyázni!

Kelet.

A muszkák.

Odessát kezdik rendkivül erősiteni, 80 Krupp-féle tábori és 4 ostiom ágyu 3800 löveg 350 hordó lőpor, 500 láda töltény helyeztetett el sánczai között.

A Duna torkolat vidékének több pontját is megerősitik, sőt Romániában is a X-ik hadtest és 18 zászlóalj kozák van elhelyezve.

Ezen intézkedés eléggé mutatja, hogy Oroszország nem hiszi a békés megoldást. A romániai elkészülődések nem annyira Anglia, mint Ausztria ellen vannak intézve.

Ázsia.

Kabulisztan fejedelme Ali Khán Angliával akart összetüzni; azonban a szultán Khakessi effendit küldé hozzá s lebeszélte őt szándékáról. A fejedelem a szultánhoz irt levelében kijelentette, hogy ő Angliának hadat akart üzenni, de a levél következtében kötelessége a szultán — mint fő khakfe — mellett harczolni. Az angolokat eddig a legnagyob ellenének tartotta, de most ha Anglia az oroszokat a török szultán érdekében meg akarja támadni, kész egész hadseregét az angol királynő rendelkezésére bocsátani, hogy az az oroszokat Samarkandon, Khiván, Bokháren át megtámadhassa.

A felkelők.

A rohdopei felkelők serege mindennap növekedik, nemcsak görögök és törökök gyülnek oda, hanem a világ minden nemzetének szabadságot szeretö férfiai, s hogy a szabadság eszméje mindig lelkesit, dacrára az idegen elemeknek, ezen hadseregben a fegyelmi rendszabályok kitünők. A felkelők kijelentették, hogy addig, mig az oroszok a fegyvert le nem teszik, ők sem teszik le.

Olaszország.

Garibaldi hazája elhatároztz, hogy ha Ausztria Boszniát megszállaná, seregét azonnal Albaniába küldi.

Anglia.

Salisburg marquis kijelentette Beust nagykövet jelentése folytán, hogy Ausztria soha sem fogja Törökország szétdarabolását megengedni.

Az eddigi jelek még ellenkezőre mutatnak.

— **Petőfi Sándor születésházát.** Kis-Kőrösön 800 forinton vette meg az „Irók és müvészek társasága.“ Az aláirt szerződés szerint: a jelenlegi tulajdonos élte végeig a házban marad, s e jogáért az előfordulható apróbb javitásokat ingyen teljesiti. A szerződés megkötttetése körül Kis-Kőrös derék orvosa: dr. Magyar Sándor ur fáradozott. Az irói és müvészi kör — egyesülve a „Petőfi-társaság“-gal — a házutczai szobájában, hol a nagyköltő született — mint a „Hon“ irja — muzeumot fog berendezni Petőfi kézirataiból, költemenyeinek különféle kiadásaiból s más reánk maradt ereklyéiből.

UJDONSÁGOK.

* **Diák tüzoltók majálisa.** Az ősidőktől fogva hires tüzoltói majális jövő szombaton lesz a nagyerdőn. A meghivók már szét is hordattak. Nemesebb, kedélyesebb vigalom alig lehet, mint a müvelt ifjuság e minden tekintetben eredeti majálisán. Szépeink mindig örömmel sorakoztak oda. A müvelt közönség pedig részvéte által buzditá ifjuságunkat. Tehát — készüljünk szombatra!

* **A prot. konvent** tagjai közül többen gyüléseztek közelebb városunkban az előkészületek megállapitása czéljából. Fontos ügyek beszéltettek meg. Tegnap a tagok társas ebéden voltak a „Biká“-ban.

* **Gyász.** Egy derék ifju hunyt el ismét. A kérlelhetetlen halál elragadta sorainkból Bónyei **Bányay Mór** m. k. adófelügyelőségi számtiszt földi részeit. F. hó 18-án d. e. 11 órakor, életének 31-dik évében, rohamos tüdővész okozta gyászos kimultát. Az elhunytnak hült tetemei a n.-péterfia-utczai 816. sz. háztól a helv. hitv. szertartása szerint rövid gyászima után, ma d. u. 5 órakor a czegléd-utczai sirkertbe tétettek örök nyugalomra. Mély részvét kisérte az ifjut sirjába. Különösen gyászolják kesergő szülei: Bányai Lajos és neje Barcza Eszter, valamint testvérei: Bányay Vincze, Jenő, Albert, Béla, Lajos, Erzsike, Ilona. Béke lengjen a korán elköltözött ifju porai felett!

* **A kereskedő ifjak egylete**, mint halljuk, legutóbb tartott választmányi ülésén egy majális tartását határozta el; a majális napját és helyét annak idején majd tudatni fogjuk.

* **Előleges értesités.** Az athletikai klub és a lövésztársulat f. hó 19-én tartott majálisán, volt az összes bevétel: belépti jegyekből 404 frt. 60 kr. felülfizetésekből 7 frt. együtt 411 frt. 60 kr. Felülfizettek: Illéssy György ur 3 frt. Szepessy Antal ur 1 frt. Vadon Sándor ur 1 frt. Zoltánné ő nagysága 1 frt. és Rott Sámuel ur 1 frt. Addig is, mig a tiszta jövedelmet kimutathatnók, fogadja az e mulatságunkban résztvett mélyen tisztelt közönség; az athletikai klub, és a lövésztársulat nevében, — tanusitott szives pártfogásáért. — hálás köszönetünket. Debreczen, május 20-ik 1878. Az athletikai klub és a lövésztársulat elnökségei.

* **A „Forgalmi számtan“** czimü munkának VI-ik füzete legközelebb került ki sajtó alól, s küldetett be szerkesztőségünkhöz. A szakértelemmel irott mü szerzője **Herczl Márk**, a könyv közrebocsátásánál, mint látszik nemcsak anyagi áldozatot, de fáradságot sem kimél, hogy az mind kiállitásra, mind pedig tartalmára nézve a müvelt közönség igényeinek megfelelő legyen. Ajánljuk tehát a t. közönség figyelmébe.

* **Főhivás.** Többen óhajtván, hogy a pár év előtt létezett és a helybeli zenedével és dalárdával szoros viszonyban állott Zene-egylet, melynek feladata volt, a vonós zenekarral való müködést ugy a klassicus, mint a modern-irányu zenedarabok előadásával megkedveltetni, terjeszteni és fejleszteni, a dalnokok énekét a dalárda karénekeit zenével kisérni stb. — ismét életbe léptethessék: — alólirott zenede igazgató bátorságot vesz magának fölhivást intézni a vonós-zene kedvelőihez az iránt, hogy ha a fentebbi eszmét életrevalónak, pártolandónak találják, részvétüket, — illetőleg közreműködési hajlandóságukat kijelenteni s tisztelettel alólirottal, — mihamarább közölni ne terheltessenek. A tervezett zeneegylet, Hitessy Lajos zenedei tanár ur vezetése alatt, egyelőre önállólag lenne szervezendő s ideiglenesen elhagyott helyét a dalegylet melett, csak később megerősbödése után foglalná el ismét, a gyakorlatok pedig hetenként egyszer, szombaton az esti órákban lennének megtartandók. Debreczen, május 17. 1878. Komlóssy Lajos zenedei igazgató.

* **Tisza Kálmán.** E czimen politikai élet és jellemrajz jelent meg II-ik Kákay Aranyos (ifju Ábrányi Kornél) tollából. A vaskos kötet 1 frt. 80 kr. Ebből kezdünk ma közölni egy rövid fejezetet tárczánkban mutatványul. Legjobban megismerhetik igy t. olvasóink annak irányát. Ez a legszelidebb czikk abban. Kissé ugyan konzervativ néha a szerző, de a jellemzésben csakugyan mesteri. „A zsidó történelemből“ szintén mutatvány a közelebb emlitett müből, Tájékozásul közöljük.

A szerkesztő nyilt postája.

Pallag. A czikket nem közlöm. Panaszának alapját nem hiszem. **Budapest.** (P. Á.) Holnap. **Helybe.** Sor kerül rá nem sokára. **Néhai!i.** Tovább. Lesz azokra hely. **Több kéziratról jövőre.**

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.
(Szerkesztő lakása: kismesterutcza 1385. sz. a.)

20 esztendős köhögés, mell-, tüdő- és gyomorbajok a valódi Hoff-féle malátakészitmények használata által megszüntettetnek.

A Hoff János-féle cs. k. malátakésitmény-gyárnak Bécsben, Graben, Bräunerstrasse 8, továbbá

Budapesten, kalap-utcza 10.

hova a megrendeléseket, kérjük intézni.

41-szer kitüntetve és nyolczszor 1876 ban legmagasabb helyen szabadékozva.

Gradina, Miután az Ön maláta-egészségi csokoládéa gyönge gyomromra igen hasznosnak bizonyult, küldjön nékem ismét 2 fontot az 1 számuból. Kovacevich József, plébános és szentszéki ülnök. — Az ön malátakivonategészségi söre nem csak huszéves köhögésemet szüntetett meg, hanem ujolag meg is erősitett. Báró Eberhard, alezredes Gubenben. — Zempelburg Marienwerder ker. Maláta-készitményei nálam is majdnem csudálatosmódon sikeresnek bizonyultak; egy emberöltő óta hurutos köhögésben szenvedtem, melyhez most 56 éves koromban jelentékeny testi gyöngeség is járult. Az Ön maláta-kivonat-egészségi sörének hosszabb használata folytán nemcsak visszanyertem testi erőmet, hanem csodálatra méltón regi köhögésem is megszünt. Kemnitzer P. özvegye szül. Gutstad. — Repcelak. Kérlek postafordultával 1 és fél font malátaegészségi csokoládét és maláta-mellczukorkákat. Be kell ismernem, hogy e készitmények köhögésemet nagyon csökkentették. Kisfaludy Teréz — Domaraz (Csehországban. Miután nőm ki idült köhögésben és gyomorhurutban szenvedett, a jeles Hoff-féle malátakivonat (melyet már kétszer hozattam) használata után jelentékeny javulás érez kérek ujabban egy részt abból küldeni. Gürtler Lipót major: érlő.

2 frton alul semmisem küldetik.

A valódi nyálfeloldó Hoff-féle malátakivonat mellczukorkák kég papirban vannak.

ÁRAK:

Maláta-kivonat-egészségi sör palackja 60 kr. Láda és palackal: 6 palack 4 frt. — 11 palack 5 frt 60 kr. — 28 palack 16 frt. — 58 palack 32 frt. — negyed kilo malátacsokoládé I. 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr. III. 1 frt. (Nagyobb mennyiségnél árkedvezménnyel.) — Malátaczukorkák zacskója 60 kr. (fél vagy negyed zacskóval is.) — Gyermek táp-malátaliszt 1 frt. — Koncentrált malátakivonat 1 palaczk 1 frt 60 krért is kapható. — Egy kész malátafürfő 80 krba kerül.

Gyári raktar és fő-letét:

Budapesten, kalap-utcza 10. sz.

Bemenet a kapu alatt és Debreczenben, Rikl József Zelmós nagykereskedés.

1.60 1—3.

Kitörölhetetlen

jegyzésre való tinta.

Vendéglősök, fürdőintézetek, kórházak és társulatok részére, s általában nélkülözhetetlen minden háztartásnál.

1 üveg jegyző tinta 1 frt nagyobb 3 frttól—5 frtig.

1 fehérnemü bélyeg 2 betüvel, 50 kr, 80 kr—1 frtig.

1 fehérnemübélye; monográmmal 1 frt 20 kr, 1 frt 80 kr, 2 frt 50 kr.

Számok 1-től—0—ig, 90 krtól 1 frt 20 krig.

Mindennemü koronák 50 kr.

Bádogszelencze festékvánkossal s ecsettel 85 kr.

Nyomó-vánkos ecsettel 20 kr.

A n. é. közönség kényelmére raktáromban találhatok mindennemü előjegyzésre való modelek, monogrammok s betük szegélyezéshez és himzéshez.

Megrendelések utánvét mellett teljesittetnek.

Nagyban vevők százalék leengedésben részesülnek.

Előjegyzések teljesen kiállittatnak

H. Bettelheim
Bécs.
Weihburggasse 23

111. 5—10.

Cs. k. központositott repesztő-technikai iroda.

Árleszállitás

a **Nobel-féle Dynamit** és **gyuszereknek.**

Dynamit á 100 kiló a gyárakból

Nr.	I.	II.	III.	IV.
frt.	153.—	127.—	98.—	78.—

Részletes árjegyzék és Mahler kézikönyve repesztő technikához ingyen. Dynamitunk veszélyes és bizalmatlan utánzásától mindenki intetik.

MAHLER & ESCHENBACHER,
Dynamit-gyárnok Magyarországon és Csehországban.
BÉCS, WALLFISCHGASSE 4.
201. 1—3.

Ujonnan berendezett

István herczeg szálloda

V. Laferl szálloda-tulajdonos

Budapesten Ferencz József-tér.

A város közepén

90 szobával

I. és II. emeleten utczai-szoba 1 ágygyal 1.50 s 2 ft
I. és II. „ „ 2 „ 2.20 s 2.60 kr
I. és II. „ udvari-szoba 1 ágygyal 70 kr
I. és II. „ „ 2 „ 1.40 kr.

Kiszolgálat nem számittatik.

186. 2—10.

Kilátás a Dunán a lánczhid mellett.

!! Fontos hirdetés !!

A bécsi nemzetközi árukiállitás igazgatósága a beállott leszámolás alkalmából eláru-sit mesés olcsó áron következő **64** tárgyat és pedig csakis

5 frt 75 krért:

1 kiváló jójáratu Precisiv óra aranyozott lánczczal, a pontos járásért kezesség.
2 valódi japáni virágtartó a legfinomabb festéssel.
1 kiváló igen alkalmas czukortartó aranynyal ékesitve.
1 gyakorlati czukorfogó, fehéren maradó érczből.
1 kitünő franczia zebra asztalteritő, disze minden teremnek.
1 világhirü, kitüntetést nyert telephon, melyiyel a legnagyobb távolságban is lehet társalogni.
1 pompás fénykép-album, dusan aranyozva.
18 finom parancé-kép. 23 cm. magas, 28 széles, disze 3 szobának.
12 cs. k. szabadalmas evőkanál.
12 cs. k. szabadalmas kávéskanál. } fehéren maradó
6 pohár-tácza, minden háztartásnál szükséges.
6 darab francsia illatos szappan, mely a bőrt puhitja a fehériti.
2 nagyszerü, nevetésre késztető bohóság, hölgyek és urak részére.

Ezen csekély összeg: 5 frt 75 krnyi beküldése, vagy utánvét mellett bárki is megszerezheti ezen **64 kitünő tárgyat.**

Czim: s egyetlenegy **rendelkezési hely a cs. kir. osztr.-magyar birodalomban**
Direction der Internationalen Wanren-Ausstellung Wien. Burgring Nr. 3. 144 5—10.

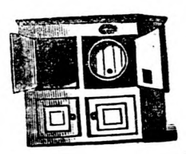

A cs. k.
kizárolagos pályanyertes

jégverem és czella-szürő gyár

Sachs Hermanntól,

BUDAPEST, kerepesi-ut 17. szám,

ajánlja legujabb szerkezetü **jégkészülékeit** ser, bor, tej, hus és ételek behütésére, ugymint **Reservoirokat** fagylalthoz és gépeket annak készitéséhez minden nagyság- és formában, ugymint szabadalmazott legujabb és legczélszerübb **ércz-mousse, sip-mousse, hordó-száj** (ventilláló ser és bornak), továbbá az ujonnan feltalált összeállitott és a legmagasabb szabadalom által utánzástól védett, **czella-szürő-készüléket** viz destillálására. Nagy választékban a legjutányosabb áron kapható. 129. 7—10.

Árjegyzék és rajzok bérmentve küldetnek.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

375,000 birodalmi márka vagy 218,760 forint

fényereményt nyujt kedvező esetben a legujabb nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormánytól engedélyezve és biztositva van.

Az uj tervezet előnyös berendezése olyszerü, hogy keves hó lefolyása alatt 7 kisorsolás által 49,600 nyeremény jö biztos eldöntésre, melyek között fényeremények 375,000 birod. márkával vagy 218.750 o. é. frttal vannak, különlegesen azonban

1 nyerem. á m.		250,000	1 nyer. á m.		12.000
1 „ „ „		125,000	23 „ „ „		10,000
1 „ „ „		80,000	4 „ „ „		8,000
1 „ „ „		60,000	31 „ „ „		5,000
1 „ „ „		50,000	74 „ „ „		4,000
2 „ „ „		40,000	200 „ „ „		2,400
1 „ „ „		36,000	412 „ „ „		1,200
3 „ „ „		30,000	691 „ „ „		500
1 „ „ „		25,000	700 „ „ „		250
5 „ „ „		20,000	28015 „ „ „		138
6 „ „ „		15,000	st.	stb.	

A nyereményhuzások tervszerüleg hivatalosan vannak meghatározva.

E nagy, az állam által biztositott pénzsorsjáték legközelebbi első nyereményhuzására:

1 egész ered. sorsjegy csak márka 6 v. frt 3.50 o. b. j.
1 fél „ „ „ „ 3 „ „ 1.75. „
1 negyed „ „ „ „ 1.25 „ „ 90 kr.

Minden megbizás azonnal az összeg beküldése, póstautalvány vagy utánvét mellett a legnagyobb gonddal teljesittetik, mindenki saját kezéhez kapván tőlünk az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet. —

A megrendeltekhez a megkivántató hivatalos tervezeiek ingyen mellékeltetnek, v lamint minden huzás után megküldjük felszólitás nélkül érdekeltelnekne„ a hivatatalos lajstromot is.

A nyeremények kiüzetése mindig pontosan állami kezesség mellett történik, s vagy közvetlen küldetik meg, vagy az érdekeltek kivánsága szerint Ausztrfa nagyobb helyein létező összeköttetéseink által teljesittetik.

Gyüjtődénk mindig kegyeltetett a szerencse általi s ugyanott a sok jelentékeny nyeremény között a legelső fényereményeket is lettek gyakran megnyerve, mvlyek az illetőknek közvetlenül ki is fizettettek.

Előre láthatólag az ilyen legszilárdabb alapon nyugvó vállalat egész biztos mindenfelé igen éleük részvételre számithat, a miért is kérjük az érdeklődéket, hogy minden irányban eleget tehessünk. megrendeléseiket minél előbb, minden esetre pedig f. évi **május** 31-ike előtt hozzánk juttatni sziveskedjenek.

KAUFMANN & SIMON,
Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.

Vétele és eladása mindennemü államkötvények, vasuti részvények és kölcsönsorsjegyeknek.

P. S. Egyidejüleg kZszönetet mondunk az irántunk eddig táplált bizalomért, és a midőn az uj sorsjáték kezdetén érdekeltjeink részvét lét kérnök, kijelentjük, miszerint ezután is törekvésünk leend, folyton pontos és szilárd kiszolgálás által teljes megelégedésüket kiérdemelni. A fi

166. 1—6.

Fontos gyapjutermelők- és gyapjukereskedők számára.

Alulirt társaság üzletének most megkezdődő tizedik évében elvállal mindennemü gyapjut ugy gyárszerü mosás, valamint bizományi eladás végett és csekély kamat mellett előleget ad. Raktári és biztositási dij ingyen. A czimünk alatt hozzánk küldött gyapjuk a pálya- és hajóállomásokról általunk szállittatnak el. Az osztályozás és mosás sorszerint gyorsan történik s egyenkint szigoruan elkülönöztetik. Az eladás bel- és külföldi gyárosoknak a lehető legjobb árakon eszközöltetik. — Programmok kivánatra bérmentesen küldetnek.

A társaság augusztus hónapban itt mindennemü gyapjuban gyapju árverezést (Auctio) is szándékozik tartani, mi fölött a közelebbi részletek később közzététetnek.

Első magyar gyapjumosó és bizományi részványtársaság Budapesten.

Visontai Kovách László, elnök.

199. 1—3.

Kiadó tulajdonos: a **debreczeni függetlenségi párt**

Debreczen, 1878. nyomatott Tiszai Daniel örökösei könyvnyomdájában.